

Mirsad Hadžikadić:

Klasični plesovi. To je prilično poznat događaj kojem prisustvuju brojne javne ličnosti, od političara do glumaca. Obično se održava u Vijećnici, prelijepom objektu u austrijskom stilu gradnje, sada renoviranom. Nastupaju profesionalni plesači, u bijelim balskim haljinama i crnim frakovima. To je primjer dobro organizovanog događaja, koji podsjeća na tradicionalni Novogodišnji koncert u Beču. Orkestar svira i pleše se pravi valcer, čovjek gotovo da može zamisliti plavi Dunav kako protiče. Sve skupa izgleda jako lijepo. Na galeriji postave okrugle stolove i mnogo je mjesta za posmatranje i za ples. Imaju i dodatne sale u kojima se sviraju druge vrste muzike. Prvo nastupaju profesionalci, a onda su i ostali pozvani da im se pridruže. Bal traje cijelu noć, počinje u osam sati i traje do četiri ujutro, što je punih osam sati. Plešu se i tango, salsa i sve vrste klasičnih plesova. Služe dobru hranu, kao i vino, sokove, pivo i ostalo. Na drugom spratu je odlično, svirao je jedan salsa bend sa Kube. Bili su tu plesači iz lokalnih plesnih klubova koji krasno plešu tango i folklorni ansambl iz Splita u Hrvatskoj sa odličnim nastupom. Ugostili su i nekoliko opernih pjevača iz Graza, koji su se također lijepo predstavili. U ponoć se uvijek pleše tradicionalni austrijski ples.

Sreo sam puno ljudi i mnogi su me prepoznali i željeli se slikati sa mnom. Sreo sam i neke ljude s kojima se nisam vidio u posljednjih tridesetak godina. Neki od njih su iz mog rodnog grada, a neke sam, kao i oni mene, prepoznao po čuvenju. Bilo je to jako korisno i preko tih poznanstava sam upoznao i osobu koja je organizovala bal. On se izvinjavao i rekao da me je želio pozvati kao posebnog gosta, ali nije znao kako da dođe do mene, pa da će to svakako učiniti sljedeće godine. On je u ekonomskom i kulturnom smislu vezan za Austriju i razgovor s njim mi je pomogao da se upoznam sa političkim, kulturnim i ekonomskim sistemom u toj zemlji, koja je najveći ulagač u Bosnu i Hercegovinu. Bilo je prelijepo. U nedjelju naveče sam imao redovni prenos uživo preko Facebook-a i baš je ispalo dobro, lijepo sam porazgovarao s ljudima. U ponedjeljak sam u pola sedam ujutro krenuo za Tuzlu gdje je održana konferencija na temu komunikacije i informacione tehnologije, koja je organizovana u saradnji sa kolegama iz Slovenije. Pozvali su me da budem počasni predavač i na engleskom jeziku govorim na temu zanimanja u naprednim tehnologijama. Na tom predavanju, koje je trajalo 45 minuta, kratko sam govorio o tehnologijama i zanimanjima, a najviše pažnje sam posvetio stvarima kao što su etika,

zdrav razum, rješavanje problema, komunikacija s ljudima i poznavanje biznisa. Nisu očekivali da ću temi pristupiti iz tog ugla i poslije su mi svi rekli da ih je to prodrimalo. Iako su intuitivno shvatali važnost tih pojmova, nikada im to nije predstavljeno tako izričito, snažno i jasno. Nakon predavanja smo mnogo razgovarali. Poslije toga smo posjetili jednu privatnu zdravstvenu ustanovu koja pruža kliničke usluge i trenutno gradi dvije bolnice. Oni imaju kliniku koja bi se mogla nazvati urgentnom klinikom i koja pomaže ljudima. Tamo sam razgovarao s većom grupom ljudi i oni su mi govorili o problemima sa kojima se suočavaju zbog toga što im država ne obezbjeđuje osnovne uslove za uspješan rad. Oni se bore i pokušavaju dobiti odobrenja za dvije bolnice sa specijalističkim odjelima koje bi zapošljavale 200 ljudi, iako niko baš ne žuri da im u tome pomogne. Zatim smo u obližnjem gradu Lukavcu išli na prekrasno jezero, u jedan od najboljih restorana koji se zove Senad od Bosne. Tamo smo se sastali sa grupom od petnaestak vlasnika većih privatnih preduzeća iz te regije. Bilo je tu i doktora i profesora, a razgovarali smo o njihovoj podršci Platformi za progres i uključivanju u rješavanje problema u Bosni i Hercegovini, kao i o tome kako oni misle da se to može postići. U Sarajevo sam se vratio oko jedan sat ujutro. Zaspao sam u tri, a probudio se u pet da bih stigao na avion za Italiju. U Italiji je bilo jako zanimljivo. Kada sam krenuo na utakmicu, parkirao sam ispred jednog hotela jer sam na internetu pročitao da oko stadiona nema više slobodnog mjesta za parkiranje. Radi se o lijepom novom stadionu u Torinu, na kome igra fudbalski klub Juventus čiji je član i fudbalska zvijezda Ronaldo. Parkirali smo se kod hotela i krenuli da uhvatimo taksi. Nismo mogli pronaći taksi, ali smo ugledali veliki autobus sa bosanskom zastavom i krenuli prema njemu. Pitali smo ljude u autobusu možemo li s njima do stadiona. Rekli su da možemo i pristali da sačekaju dok ne odemo da ostavimo neke stvari u auto. Kad smo došli do svog auta, vidjeli smo da autobus odlazi. Počeli smo ih dozivati jer su rekli da će nas sačekati, a onda smo vidjeli da autobus ulazi u kružni tok. Tamo su kružili dok nismo ostavili stvari u automobil i dotrčali do njih. Kad smo ušli, objasnili su nam da se bilo nepropisno zadržavati na onom mjesu, pa su nastavili praviti krugove po kružnom toku i tako nas sačekali. Samo bi Bosanci uradili tako nešto. Na putu prema stadionu, jedan od njih je zasvirao harmoniku i zapjevao. Mislim da su to bili navijači BiH iz Austrije, koji su putovali cijelu noć da bi došli na utakmicu. Bez obzira na umor, oni su pjevali okruženi zastavama. Ovo naglašavam u kontekstu utakmice koja je održana tri dana ranije, gdje

je Bosna igrala u gostima protiv Finske. Očekivali su da će pobijediti rezultatom 3:0, a izgubili su sa 2:0 od lošije ekipe. Finci su dobro igrali ali je Bosna zaista trebala dobiti tu utakmicu, samo da su igrači uložili malo truda. Dakle, u tom kontestu ogromnog razočarenja, stižemo na stadion i ugledamo more bijelo-plavih majica, što su bosanske boje. Svi ti ljudi bili su dobro raspoloženi i pjevali su. Mali milion njih se želio slikati s nama, a i mi s njima. Karte su bile označene brojevima sjedišta, ali na bosanskoj strani za to nikoga nije bilo briga. Ljudi su željeli sjediti sa onima koje poznaju i nikome to nije smetalo, svi su se snašli. Mislím da smo mi, bosanski navijači, zauzimali jednu četvrtinu stadiona usred Italije. Igrali su jako dobro, u prvom poluvremenu su čak i povelí 1:0, da bi na kraju izgubili utakmicu rezultatom 2:1. Dobro su igrali i bili dorasli protivniku, ali je Italija pošteno pobijedila. Navijači ni na kraju utakmice nisu prestajali pjevati i navijati. Izgubili su i bili razočarani, ali su zahvaljivali igračima koji su došli na rub terena da pozdrave navijače. Bilo je to lijepo i dirnulo me jer je to Bosna kakvu želim vidjeti, s tim pobjedničkim stavom. Važno je da smo dobro odigrali. Bit će još utakmica i pobjeda, nije kraj svijeta. Pokazali smo srčanost i dobro odigrali protiv jedne od najboljih ekipa na svijetu i to u gostima. Sve je bilo dobro odrađeno, nije bilo incidenata, žalbi, ni problema s policijom na tribinama niti na terenu. Bio je tu jedan mali dječak sa krasnim šalom reprezentacije i ja sam ga zadirkivao i tražio da mi ga da. Kad je skinuo šal i pružio mi ga, gotovo sam zaplakao. Njegovoj majci je bilo drago, rekla je da inače nije tako darežljiv. Zahvalio sam se i rekao dječaku da zadrži šal, da ga grije kasnije kad zahladni. Ipak me njegova majka pronašla poslije utakmice, pružila mi šal i rekla da on zaista želi da ga uzmem. Tako da sam kući otišao sa šalom. Sve to skupa me ispunilo zadovoljstvom. Poslije toga smo vozili do Venecije. Na stadionu su nas zadržali jedan sat, da budu sigurni da neće biti sukoba sa italijanskim navijačima. Sačekali smo da oni napuste stadion, pa smo i mi izašli. Onda smo vozili do Venecije četiri i po sata, odspavali dva sata i vratili se u Bosnu. Dva sata kasnije već sam išao prema Zenici. Tamo smo imali sastanak svih članova Platforme za progres, na kojem je izabran gradski odbor. To je također bilo jako lijepo. Pjevali su himnu Pokreta. Tamo ima oko 470 članova i 253 delegata i to je dosad najveći događaj po broju delegata, što je jasan pokazatelj kretanja Pokreta, našeg napretka i zamaha, jer se uključuje sve veći broj ljudi. Izabrali smo 11 članova u gradski odbor i

to su većinom mladi ljudi, a i predsjednik Odbora je jako mlad. Poslali smo jasnu poruku da rastemo i to je super.

Clark Curtis:

Kada govorimo o fudbalskoj utakmici, zanima me da li su te navijači prepoznali. Da li su neki od njih znali ko si ili ste se tamo upoznali?

Mirsad Hadžikadić:

Tamo je bilo mnogo ljudi. Rekao bih da se njih sedamdesetak željelo slikati sa mnom. Primijetio sam još par stotina ljudi koji su me gledali ili pokazivali na mene. Na poluvremenu su me pozvali da dođem i pričam s njima. Bio sam blizu terena, tako da su me ljudi vidjeli. Bio sam jako pozitivno iznenađen time koliko me je ljudi prepoznalo, to je znak da više nisam „nepoznata osoba“ koja se mota okolo. Čak i dok smo išli prema stadionu, dvadesetak bosanskih navijača je izašlo iz jednog hotela i pola njih mi je prišlo i željelo se slikati sa mnom. Svidjelo im se to što sam uz njih. Političari inače sjednu u lože i ostanu tamo, ljudi ih vide samo na televiziji. Ja nisam bio pozvan u ložu, a i da jesam odbio bih jer želim biti sa navijačima. Zapravo su me neki od njih pitali gdje mi je osiguranje. Pokazao sam na njih i rekao da su oni moje osiguranje. To im se dopalo. Ne treba mi osiguranje, kakav bih predstavnik bio da se bojim vlastitog naroda. To je bilo super.

Clark Curtis:

Preduhitrio si moje sljedeće pitanje spominjući važnost pojavljivanja na takvim događajima. Današnji političari u BiH ne posjećuju takve događaje, ali ti to radiš. Osim što navijaš i uživaš u utakmici, važno ti je da preneseš poruku da si dio toga, da si s njima, iako to više nije uobičajeno.

Mirsad Hadžikadić:

To je istina. Ne želim se raspričati o tome što radim, ali mi je drago što ne znam drugačije. Ja sam običan čovjek i želim biti s ljudima kad god sam u prilici. U tome zaista uživam. Ljudi vide i osjete da sam to što jesam, običan čovjek, i da se ne mogu pretvarati da me posao kojim se bavim čini drugačijim od njih, ni boljim ni gorim. Ja samo radim svoj posao, a u tome smo svi zajedno. Taj osjećaj da sam s njima i da oni mogu zatražiti da se slikamo ili upitati za savjet, to je neprocjenjivo. Mislim da i oni uče da bi to i trebalo biti tako. Nisam samo ja takav, u normalnim državama se političari, pa čak ni predsjednici, ne kreću sa velikom pratnjom, okruženi drugim pratnjama ili u povorci automobila. Naravno, nije tako u svim državama. Ipak, u nekim zemljama predsjednici idu na posao biciklom ili koriste javni prevoz, a ja bih želio biti jedan od takvih. Kada je država dovoljno normalna, onda su ljudi kojima služiš zapravo tvoja zaštita. Oni žele da uspiješ jer znaju da radiš za njih i mogu ti prići i reći šta misle. Ako se okružiš savjetnicima, onda nikada zapravo ne znaš šta se dešava u stvarnom životu i kroz šta ljudi prolaze. Ja znam da to možda zvuči naivno, ali tako bi zapravo trebalo biti. To je posao koji ti ne daje važnost, nego samo odgovornost.

Clark Curtis:

Znam da se ti ne želiš hvaliti i ja to rado činim za tebe.

Mirsad Hadžikadić:

Hvala, cijenim to.

Clark Curtis:

Neke stvarima kojima ti prisustvuješ, ja posmatram izdaleka, ali bez obzira na to da li se radi o posjeti Zenici, Tuzli, Mostaru, Sarajevu, drugim zajednicama ili o fudbalskoj utakmici u Italiji ili

nekoj drugoj zemlji, vidim da se tvoja poruka širi, nema sumnje da se to dešava. Reci mi da li se isplatilo, da li ti pruža zadovoljštinu to što nakon nešto više od godinu dana vidiš da ljudi to prihvataju. Prošao si kroz mnogo toga dok nisi došao do ove tačke i sad mi se čini da se to definitivno dešava.

Mirsad Hadžikadić:

I ja mislim da se dešava jer vidim do kakvih promjena dolazi u drugim strankama. Neki dan je na primjer vodeća bošnjačka stranka održala javnu tribinu na kojoj su govorili o tome da se žele promijeniti, postati mlađi i uključiti i ljude drugih nacionalnosti. Također su rekli da žele postati više pro-bosanska nego pro-bošnjačka stranka. Zaključio sam da žele postati ono što mi već jesmo, iako su oni najveća stranka. Svi oni počinju shvatati da se naša poruka probija i žele je kopirati, samo zato što misle da je to ono što narod želi čuti. Smatram da je to najbolji kompliment, znak da se nešto zanimljivo dešava i zahvalan sam što je tako.

Clark Curtis:

I dalje smatraš da je spavanje precijenjeno?

Mirsad Hadžikadić:

Ljudi me često pitaju kako stižem prisustvovati svim tim događajima i pitaju me jesam li umoran. Nisam umoran, iako osjećam da me sustiže nedostatak sna. Hronično sam pospan, ali se ne osjećam umorno. Nije da ne mogu nešto uraditi, jer mogu stići sve što treba, ali sam pospan i možda nisam učinkovit koliko bih inače bio. Onda na ulici sretnem gospođu koju ne poznajem i koja skine svoje sunčane naočale i pita me mogu li joj nešto obećati. Ja pristanem, a ona me zamoli da obećam da ih nikada neću napustiti. Kako onda da budem umoran. Poslije toga sam išao na sastanak sa organizatorom spomenutog Bala Austrijske ambasade koji se održao u subotu. Tu su se plesali valceri i slični elegantni plesovi, od osam naveče do četiri ujutro. Ostao

sam do pola dva, duže nisam izdržao. Dakle, malo prije ovog našeg razgovora sam imao sastanak sa organizatorom tog događaja. Ranije se nismo poznavali, ali me on prepoznao i zamolio da porazgovaramo. Dok smo razgovarali, prošla je još jedna osoba koja je skinula svoje sunčane naočale (ovdje svi nose sunčane naočale čim se sunce pojavi ili bi se moglo pojaviti) i izdaleka me upitala napredujemo li. Odgovorio sam da samo napredovati i možemo. Takve stvari čovjeku daju energiju. Danas sam imao i sastanak sa predsjednikom Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, što je državna funkcija. Država osniva Akademiju nauka i umjetnosti sa zadatkom da održava i podržava stvaranje i očuvanje znanja. Ja osnivam neku vrstu *think tanka*, zovem ga državno vijeće ali to je zapravo *think thank* ljudi koji razmišljaju dugoročno, pa sam ga pitao da li je voljan učestvovati u tome i on je pristao. I to mi donosi zadovoljštinu. U posljednjih sedam dana sam o tome razgovarao sa više od 25 osoba. Radi se zapravo o tri stvari, jedna je *think thank*, druga stručni timovi, a treća vijeće za ekonomske poslove. Dakle sa 25 osoba sam razgovarao o tom *think thanku*, a o druge dvije stvari sa još pet njih, što je ukupno 30 ljudi. Dvoje njih me odbilo i to ne zato što ne bi željeli učestvovati, nego zato što se ne žele politički izlagati. S tim da se i njima ideja jako dopala. Svi ostali su naravno pristali i to mi je jako drago. Ljudi uočavaju nedostatak dugoročnog razmišljanja. Također mi je drago što se ne boje reći da žele učestvovati. To spominjem jer ima mnogo nacionalista u drugim strankama koji su osvetoljubivi prema onima koji se usude razgovarati sa predstavnicima drugih grupa, označe ih kao izdajnike i uskraćuju im pomoć i podršku, a u najgorem slučaju ih i napadaju. Zaista sam zahvalan što svi ti ljudi različitih nacionalnosti i vjerskih uvjerenja, bilo da žive u Bosni i Hercegovini ili negdje drugo, pristaju da učestvuju. To je super.

Clark Curtis:

Zaista jeste super.